

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 34-Αθήνα
Ταχ. Κώδικας :11473
Πληροφορίες :Σ. Κωνσταντή
Τηλέφωνο :210-8213905/210-8213334
FAX :210-8213760
E-mail :ppta@otenet.gr
Website :www.psf.org.gr

Αθήνα, 6/2/2013
Αρ. Πρωτ.:60/2013(συν. 1)

ΠΡΟΣ:
Υπουργό Παιδείας
και Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και
Αθλητισμού
κ. Κωνσταντίνο
Αρβανιτόπουλο

ΘΕΜΑ: «Σχέδιο Αθηνά».

Το Κ.Δ.Σ. του Πανελλήνιου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών, σε συνεργασία και με τα τέσσερα Τμήματα Φυσικοθεραπείας που είναι ενταγμένα στα Τ.Ε.Ι. Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Λαμίας και Πατρών, όσον αφορά το «Σχέδιο Αθηνά» καθώς και την υπάρχουσα μέχρι σήμερα εμπειρία σε συνδυασμό με την Ελληνική πραγματικότητα και τις κοινωνικές ανάγκες, θεωρεί ότι επιβάλλεται ο επανασχεδιασμός του εκπαιδευτικού χώρου, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην επιστήμη της «Φυσικοθεραπείας», οι σπουδές της οποίας στην Ελλάδα έχουν ενταχθεί στην Τεχνολογική Εκπαίδευση (ΤΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Για να είναι εφικτή η εξαγωγή τεκμηριωμένης πρότασης σχετικά με την εκπαίδευση των φυσικοθεραπευτών, αλλά κυρίως το επίπεδο των σπουδών Φυσικοθεραπείας στην Ανώτατη Εκπαίδευση της Ελλάδας, πρέπει να ληφθούν κατά τη γνώμη μας υπόψη τα ακόλουθα:

- **η διεθνής εμπειρία και πρακτική:** όπως διαμορφώνεται από την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας (WCPT-World Confederation of Physical Therapy, <http://www.wcpt.org>). Η WCPT δημιουργήθηκε το 1951 στην Κοπεγχάγη της Δανίας, ενώ σήμερα αποτελείται από 300.000 φυσικοθεραπευτές και εκπροσωπεί Συλλόγους από 101 χώρες. Έχει γνωμοδοτικό ρόλο στα Ηνωμένα Έθνη και επίσημη σχέση με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.
- **η Ευρωπαϊκή εμπειρία και πρακτική:** όπως διαμορφώνεται από τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής ένωσης, κυρίως στο θέμα του Ενιαίου Χώρου της Ανώτατης Εκπαίδευσης που προδιαγράφηκε από τη Συνθήκη της Μπολόνιας, καθώς και τις μετέπειτα αποφάσεις.
- **η Ελληνική εμπειρία και πρακτική:** όπως διαμορφώνεται από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών, που λειτουργεί ως ΝΠΔΔ, σύμφωνα με τον Ν. 3599/2007, άρθρο 1, παρ. 1 και με σκοπό «την προαγωγή και ανάπτυξη της Φυσικοθεραπείας ως ανεξάρτητης και αυτόνομης επιστήμης και την παροχή υπηρεσιών υψηλής στάθμης στο κοινωνικό σύνολο».
- **Οι ανάγκες της Ελληνικής Κοινωνίας:** όπως καταγράφονται από την ίδια την Πολιτεία και στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ελλήνων πολιτών.
- **οι δυνατότητες των ήδη υπάρχοντων Τμημάτων Φυσικοθεραπείας:** όπως αυτές καταγράφονται μέσα από την επίσημη αξιολόγησή τους.
- **οι ανάγκες της Ελληνικής νεολαίας:** όπως αυτές εκφράζονται διαχρονικά, τόσο από την υψηλή ζήτηση των Τμημάτων Φυσικοθεραπείας, όσο και από τον υψηλό βαθμό πρόσβασης που απαιτεί η εισαγωγή σε αυτά. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο αριθμός αποφοίτων των Πανεπιστημιακών Τμημάτων που επιθυμούν να καταταγούν σε κάθε Τμήμα Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι., είναι ιδιαίτερα σημαντικός (π.χ. για το Τμήμα Φυσικοθεραπείας του Τ.Ε.Ι. Λαμίας περίπου εκατό (100) υποψήφιοι ανά έτος για τέσσερις (4) μόνο διαθέσιμες θέσεις).
- **η παγκόσμια εκπαιδευτική πρακτική:** όπως διαμορφώνεται σε διάφορα κράτη και καταγράφεται επίσημα τόσο σε επιστημονικά περιοδικά, όσο και καταγραφές που υπάρχουν μέσω του διαδικτύου.
- **η επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα:** όπως διατυπώνεται σήμερα μέσα στις επίσημες ηλεκτρονικές βάσεις επιστημονικών δημοσιεύσεων που αναφέρονται στην φυσικοθεραπεία (<http://www.scopus.com/home.url>).

- **ο σημαντικός αριθμός φυσικοθεραπευτών στην Ελλάδα που διαθέτουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών** (στοιχεία από Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών, τελευταία καταγραφή 700 φυσικοθεραπευτές), ο οποίος δηλώνει την επιθυμία αλλά και την ικανότητα του κλάδου για συνεχή επιστημονική κατάρτιση, παρόλο που στον Ελλαδικό χώρο προσφέρονται δυστυχώς ανάλογες σπουδές μόνο σε Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και σε Πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Μάλιστα, αξιοσημείωτο είναι ότι ένα μεγάλο ποσοστό των φυσικοθεραπευτών ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους στο εξωτερικό ως υπότροφοι του ΙΚΥ λαμβάνοντας δηλαδή χρήματα από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Ενδελεχή μελέτη, των παραπάνω ενδεικτικών πηγών πληροφόρησης, δίνει τη δυνατότητα εξαγωγής των ακόλουθων συμπερασμάτων, για τον καθορισμό του επιπέδου των σπουδών Φυσικοθεραπείας:

1. Γνωστικό Αντικείμενο και Περιεχόμενο Σπουδών: «Φυσικοθεραπείας».

- **Σύμφωνα με την παρ. 5 της Υ.Α. 65146/Ε5 (ΦΕΚ 915/14.07.2006, τ.Β):** Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Φυσικοθεραπείας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Επιστήμης της Φυσικοθεραπείας, με σκοπό την πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων, καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα.

- **Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας,** η Φυσικοθεραπεία παρέχει υπηρεσίες σε άτομα ώστε να καταφέρουν να αναπτύξουν, να διατηρήσουν και να αποκαταστήσουν μέγιστη δύναμη και λειτουργική ικανότητα κατά την διάρκεια της ζωής τους. Η Φυσικοθεραπεία περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών όταν δύναμη και λειτουργικότητα κινδυνεύουν από διαδικασίες όπως γηρατεία, η ασθένεια ή ο τραυματισμός. Μέγιστη και λειτουργική κίνηση είναι η πεμπτουσία του τι σημαίνει να είσαι υγιής. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης πρέπει να αναφέρεται στην υγεία και στις κοινωνικές ανάγκες του εκάστοτε πληθυσμού-έθνους. Η Φυσικοθεραπεία είναι η υπηρεσία που παρέχεται μόνο από, ή υπό την καθοδήγηση και την επίβλεψη, ενός φυσικοθεραπευτή. Περιλαμβάνει την εξέταση/αξιολόγηση, την πρόγνωση, το σχέδιο της φροντίδας/παρέμβασης και την επανα-αξιολόγηση/αναθεώρηση.

2. Αποστολή Τμημάτων «Φυσικοθεραπείας».

- **Σύμφωνα με την παρ. 5 της Υ.Α. 65146/Ε5 (ΦΕΚ 915/14.7.2006, τ. Β.):** Αποστολή του Τμήματος Φυσικοθεραπείας είναι η προαγωγή, ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων στην Τεχνολογία και την Επιστήμη της Φυσικοθεραπείας, με την κατάλληλη θεωρητική διδασκαλία, την ευρύτερη εργαστηριακή και Πρακτική Άσκηση και την τεχνολογική και εφαρμοσμένη έρευνα, ώστε να παρέχει στους σπουδαστές τα απαραίτητα εφόδια, που εξασφαλίζουν την άρτια εκπαίδευσή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη.

- **Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας**, προτείνεται η φυσικοθεραπευτική εκπαίδευση να είναι Πανεπιστημιακού επιπέδου, τουλάχιστον τεσσάρων ετών, που θα αξιολογείται και θα πιστοποιείται από ανεξάρτητες αρχές. Το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να είναι ικανό να μεταφέρει στους σπουδαστές τις γνώσεις και δεξιότητες που έχουν καθοριστεί για το φυσικοθεραπευτή σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα να τον καθιστούν ικανό να εργαστεί αυτόνομα.

3. Το επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή.

- **Σύμφωνα με το Π.Δ. 90/95 και την παρ. 5 της Υ.Α. 65146/Ε5 (ΦΕΚ 915/14.7.2006. τ. Β) :** οι πτυχιούχοι του Τμήματος με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να μπορούν με επάρκεια να προβαίνουν σε φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση του ασθενούς, να επιλέγουν, να οργανώνουν και να εκτελούν με ασφάλεια τις φυσικοθεραπευτικές πράξεις, που για κάθε περίπτωση ενδείκνυνται. Οι πτυχιούχοι φυσικοθεραπευτές επιλέγουν και εκτελούν τις φυσικοθεραπευτικές πράξεις μετά από γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του ιατρού και σύμφωνα με τις τυχόν οδηγίες του. Ως φυσικοθεραπευτικές πράξεις νοούνται τα μέσα, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που διδάσκονται στα Τμήματα Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι. και προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

- **Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας, οι φυσικοθεραπευτές πρέπει να είναι κατάλληλοι να :** (1) διεξάγουν μια γενική εξέταση/αξιολόγηση του ασθενή ή των αναγκών μια ομάδας ασθενών, (2) διατυπώνουν μια «διάγνωση», πρόγνωση καθώς και το σχέδιο παρέμβασης, (3) παρέχουν συμβουλές με βάση την εμπειρία τους και καθορίζουν πότε οι ασθενείς πρέπει να αναφερθούν σε έναν άλλο επαγγελματία υγειονομικής περίθαλψης, (4) εκτελούν ένα φυσικοθεραπευτικό πρόγραμμα πρόληψης/θεραπείας, (5) καθορίζουν τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων/επεξεργασιών και (6) υποβάλλουν οδηγίες για αυτοδιαχείριση.

Από τα παραπάνω στοιχεία, προκύπτουν αβίαστα τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Η Φυσικοθεραπεία :

- αποτελεί αναγνωρισμένη και συνεχώς αναπτυσσόμενη επιστήμη ενώ απαιτεί βαθιές θεωρητικές γνώσεις που οδηγούν τον κάτοχό τους στην αναγκαία τεκμηριωμένη εφαρμογή,
- πραγματεύεται την υγεία και την ποιότητα ζωής του ανθρώπου ενώ εντάσσεται ως κλινική επιστήμη, στις επιστήμες υγείας όπως η Ιατρική, η Οδοντιατρική, Νοσηλευτική, Διατροφολογία, Ψυχολογία, κλπ,
- κύριο χαρακτηριστικό της είναι η διαδικασία λήψης απόφασης σε κλινικό περιβάλλον,

- απαιτεί συνεχή παραγωγή νέας γνώσης που (1) να συνδέεται με τον εκάστοτε πληθυσμό/έθνος και (2) να παράγει καινοτομίες – τεχνογνωσία,
- είναι αναγκαία, ως παρεχόμενη υπηρεσία, διότι βελτιώνει το επίπεδο υγείας και ποιότητας ζωής, χαρακτηριστικά μιας αναπτυγμένης κοινωνίας, ενταγμένης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνεπώς, διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός γνωστικού αντικείμενου της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με κλινικό προσανατολισμό, όπου η τεχνολογική της κατεύθυνση υφίσταται «παραπλανητικά» και μόνο υπό το πρίσμα των κλινικών παρεμβάσεων που όμως απαιτούν εκτεταμένες θεωρητικές γνώσεις και διαδικασίες λήψης απόφασης.

Πρόταση:

- **Η Φυσικοθεραπεία ως γνωστικό αντικείμενο πρέπει να υφίσταται στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** με σκοπό την ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τον Ελληνικό Πληθυσμό καθώς και την βελτίωση της ποιότητας ζωής του. Η δραστηριοποίηση αυτού του Τομέα, μέσω της έρευνας και των μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, θα συμβάλλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας, στην παραγωγή καινοτομιών και τελικά στη ζητούμενη σήμερα «αριστεία» και σε αυτό τον τομέα.
- Η δυναμική των σήμερα υπάρχοντων Τμημάτων Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι., η γενικότερη δραστηριοποίηση του επαγγελματικού χώρου της Φυσικοθεραπείας, σε συνδυασμό με τις επερχόμενες αλλαγές στην Ανώτατη Εκπαίδευση της χώρας, **επιβάλλουν την άμεση ένταξη των ήδη υπάρχοντων Τμημάτων Τ.Ε.Ι. Φυσικοθεραπείας στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και συγκεκριμένα ως ανεξάρτητα Επιστημονικά Τμήματα στις Σχολές Επιστημών Υγείας.**

Κωδικοποίηση των προτάσεων:

- ✓ Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Φυσικοθεραπείας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Επιστήμης της Φυσικοθεραπείας, με σκοπό την πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων, καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα.
- ✓ Το πρόγραμμα σπουδών των Φυσικοθεραπευτών διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός γνωστικού αντικείμενου του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης με κλινικό προσανατολισμό που απαιτούνται εκτεταμένες θεωρητικές γνώσεις και διαδικασίες λήψης απόφασης.

- ✓ Η πρακτική της Φυσικοθεραπείας βασίζεται στην επιστημονική τεκμηρίωση (evidence based physiotherapy).
- ✓ Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας (εκπροσωπεί συλλόγους από 101 χώρες, έχει γνωμοδοτικό ρόλο στα Ηνωμένα Έθνη και επίσημη σχέση τον Π.Ο.Υ.), προτείνεται η φυσικοθεραπευτική εκπαίδευση να είναι Πανεπιστημιακού επιπέδου, τουλάχιστον τεσσάρων ετών.
- ✓ Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Η.Π.Α. τα Τμήματα Φυσικοθεραπείας είναι ενταγμένα στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Αυτό το συναντάμε, στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, όπου ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών μετέχει με εκπρόσωπό του, και οι φυσικοθεραπευτές της αλλοδαπής που προσέρχονται σε αυτό, είναι όλοι κάτοχοι πτυχίου φυσικοθεραπείας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), οι οποίοι ισοτιμούνται τελικά στην Ελλάδα ως ΤΕ.
- ✓ Είναι αξιοσημείωτο, ότι σημαντικός αριθμός αποφοίτων Πανεπιστημιακών Τμημάτων επιθυμούν να καταταγούν σε τμήμα Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι.
- ✓ Σημαντικός αριθμός Φυσικοθεραπευτών διαθέτει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών.
- ✓ Τα τμήματα Φυσικοθεραπείας έχουν υψηλή ζήτηση από τους υποψηφίους των πανελλαδικών εξετάσεων και ως εκ τούτου η βαθμολογία πρόσβασης είναι ιδιαίτερα υψηλή.
- ✓ Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών είναι Ν.Π.Δ.Δ. σύμφωνα με το Ν.3599/2007(ΦΕΚ 176/1.10.2007,τ. Α) και ως σκοπό έχει «την προαγωγή και ανάπτυξη της Φυσικοθεραπείας ως ανεξάρτητης και αυτόνομης επιστήμης και την παροχή υπηρεσιών υψηλής στάθμης στο κοινωνικό σύνολο».

ΓΙΑ ΤΟ Κ.Δ.Σ. ΤΟΥ Π.Σ.Φ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΠΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΑΣΙΝΟΣ